

Uitvoeringsorganisatie De Friese Meren
Gemeente Gaasterlân-Sleat, Lemsterland en Skarsterlân
De heer Y. Ypma
Postbus 101
8500 AC JOURE

Leeuwarden :
Onderwerp : Advies externe veiligheid ten behoeve van het bestemmingsplan
"Joure - bedrijventerrein De Ekers" te Joure
Ons kenmerk :

Geachte heer Ypma,

Op 5 februari 2013 heeft u het Bureau EVF per mail verzocht om een advies externe veiligheid ten behoeve van het bestemmingsplan "Joure - bedrijventerrein De Ekers" te Joure op te stellen.

Wij hebben uw verzoek beoordeeld aan de hand van het Besluit externe veiligheid inrichtingen, het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en vastgesteld dat het aspect externe veiligheid (vooralsnog) geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.

Er wordt gesproken over "vooralsnog", omdat door Brandweer Fryslân nog geen advies is uitgebracht omtrent de externe veiligheid in relatie tot het plan. Het advies is dan ook niet bij de verantwoording van het GR betrokken. Wel zal Brandweer Fryslân zich nog moeten uitlaten over de aspecten bestrijding en beperking van rampen, bereikbaarheid en zelfredzaamheid van personen, zodat een volledige verantwoording van het GR kan plaatsvinden.

Het advies externe veiligheid als ook een begrippen- en afkortingenlijst externe veiligheid zijn bijgevoegd. Deze stukken zijn u reeds separaat per mail toegezonden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw I. de Vries, telefoonnummer 058-233 88 74.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Bureau Externe Veiligheid Fryslân

G. du Pré
Teamleider Projecten

- Bijlagen:
- Advies externe veiligheid ten behoeve van het bestemmingsplan "Joure - bedrijventerrein De Ekers" te Joure
 - Begrippen- en afkortingenlijst externe veiligheid

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS)

De cRNVGS is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

4. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en de cRNVGS is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat bepaalde gevallen bij wijziging met betrekking tot planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

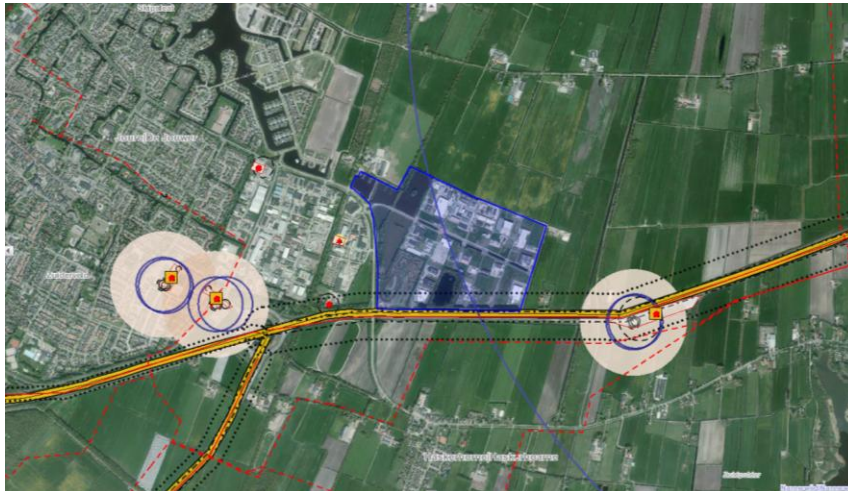
Risicobronnen ten aanzien van het bestemmingsplan “Joure – bedrijventerrein De Ekers”

De ligging van het plangebied is in figuur 1 weergegeven. Het plangebied is gesitueerd aan de oostzijde van Joure en bestaat uit het bedrijventerrein De Ekers.

Figuur 1: begrenzing plangebied

Uit de professionele Risicokaart blijkt dat in de directe nabijheid van het plangebied risicobronnen zijn gelegen waarvan de risicocontouren of de invloedsgebieden zich binnen het plangebied bevinden. In figuur 2 is een overzicht van de risicobronnen weergegeven.

Figuur 2: begrenzing plangebied met daarbinnen gelegen risicobronnen

De relevante risicobronnen voor het plangebied zijn:

- inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over wegen.

Inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden

Aan de Energielaan 8 te Nijhaske is Bosma Transport en Opslag B.V. (hierna: Bosma) gevestigd. Bosma houdt zich bezig met opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. Het bedrijf valt onder het Besluit risico's zware ongevallen '99 (BRZO) en daarmee tevens onder de werkingssfeer van het Bevi. Hierdoor zijn grens- en richtwaarden van toepassing in het kader van externe veiligheid.

Invloedsgebied

Hoewel Bosma ver buiten het plangebied is gelegen valt het invloedsgebied deels over het plangebied. Het invloedsgebied is in figuur 2 te herkennen aan de blauwe lijn die over het plangebied loopt. Het invloedsgebied bedraagt 3900 meter.

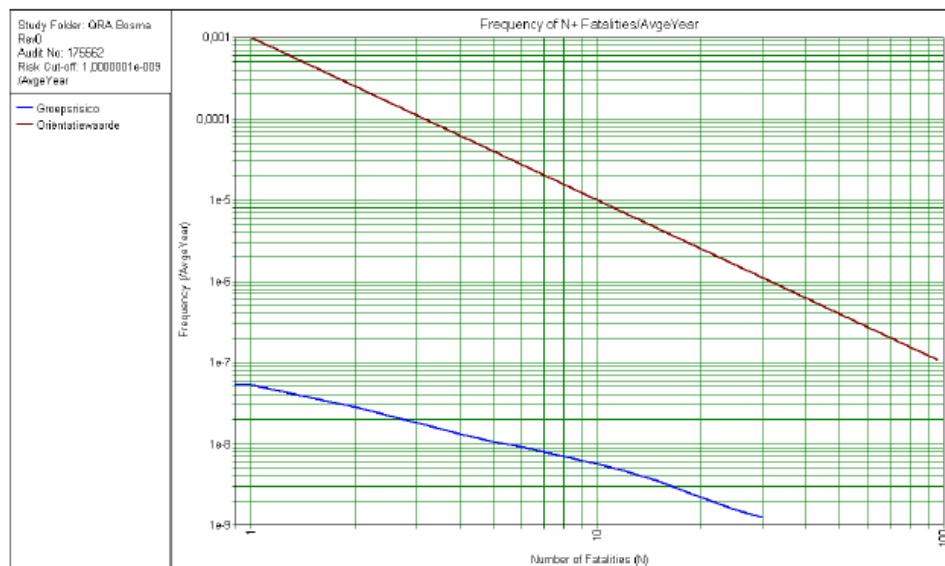
Voor Bosma Transport en Opslag B.V. is door Silva consultancy (hierna: Silva) op 6 juli 2012, documentnummer: RB2012003, een kwantitatieve risico analyse (hierna: QRA) uitgevoerd. De berekeningen zijn uitgevoerd met het rekenprogramma Safeti-NL.

PR

De PR 10^{-6} contour valt binnen de inrichtingsgrenzen van Bosma. Dit betekent dat de PR 10^{-6} contour geen gevolgen heeft voor het plangebied.

GR

Uit de berekening kan worden geconcludeerd dat het GR lager is dan de oriëntatiewaarde. In figuur 3 zijn de uitkomsten weergegeven. De groene lijn in de FN-curve is de oriëntatiewaarde. De blauwe lijn geeft het GR weer.

Figuur 3: GR-berekening

Toekomstige situatie

GR t.o.v. nulsituatie

In casu gaat het om een conserverend bestemmingsplan, waar planologisch geen nieuwe ontwikkelingen te verwachten zijn. Het aantal personen binnen het invloedsgebied neemt conform dit bestemmingsplan niet toe. Ten opzichte van de nulsituatie treedt geen wijziging op.

De bevolkingsdichtheden die zijn gebruikt voor het berekenen van het GR, zijn afkomstig uit het Populatiebestand groepsrisicoberekeningen¹ (hierna: Populatiebestand) en dateren deze van mei 2012. Het Populatiebestand is uitgegaan van de op dat moment aanwezige bebouwing. Voor het plangebied geldt dat nog niet alle kavels zijn uitgegeven, wat betekent dat de populatie in het plangebied nog kan toenemen. De QRA houdt hier geen rekening mee. De toename van populatie zal echter minimaal zijn en geen effect hebben op het GR.

Geconcludeerd kan worden dat Bosma geen belemmering vormt voor het GR van onderhavig plan.

¹ Populatiebestand groepsrisicoberekeningen, <http://www.populatiebestandgr.vrom.nl/>

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In de nabijheid van het plangebied lopen diverse hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie. Omdat sprake is van hogedruk aardgastransportleidingen is het Bevb van toepassing. De leidingen hebben, volgens de gegevens van Gasunie en de professionele Risicokaart, de volgende kenmerken:

Hogedruk aardgastransportleiding					
Eigenaar	Leiding-naam	Diameter (mm)	Druk (bar)	1% Letaliteitszone (invloedsgebied) in (m)	100% Letaliteitszone in (m)
Gasunie	N-501-40	219,1	40	95	50
Gasunie	N-501-24	323,9	40	140	70
Gasunie	N-501-42	168,3	40	70	50

Figuur 3: Overzicht hogedruk aardgastransportleiding

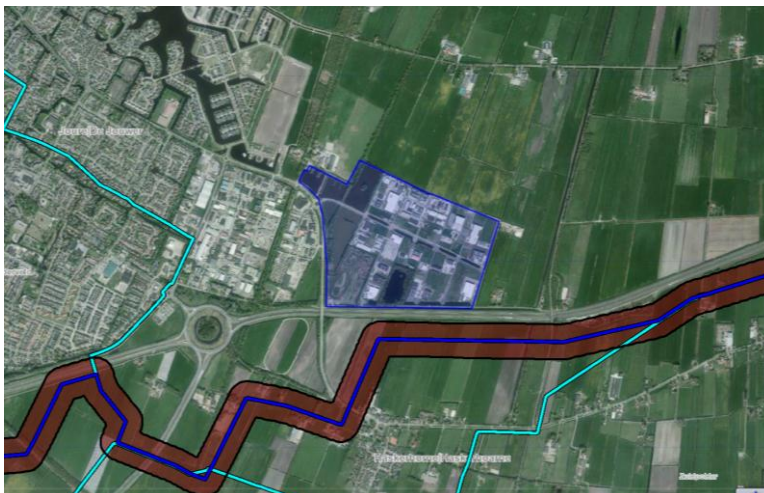
Invloedsgebied

De 1% letaliteitszones (het invloedsgebied) van de transportleidingen vallen niet over het plangebied. In figuur 4, 5 en 6 is een overzicht van de invloedsgebieden van de hogedruk aardgastransportleidingen gegeven.

Het invloedsgebied van de transportleidingen die langs het plangebied lopen worden visueel met een bruine contour weergegeven. De transportleidingen zelf worden met een aqua kleur weergegeven. De blauw gekleurde transportleiding betreft de leiding waar het om gaat. De 100% letaliteitszones worden niet in een kleur weergegeven.

Hoewel door de aardgastransportleidingen transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt vallen de risicocontouren of de invloedsgebieden niet over het plangebied.

Geconcludeerd kan worden dat de hogedruk aardgastransportleidingen geen belemmeringen vormen voor het GR van onderhavig plan.

Figuur 4: aardgastransportleiding N-501-40

Figuur 5: aardgastransportleiding N-501-24

Figuur 6: aardgastransportleiding N-501-42

Transport van gevaarlijke stoffen over wegen

Bronnen en afbakening

Langs het plangebied loopt de Rijksweg A7. Over de A7 vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats. Aangezien het plangebied binnen 200 meter vanaf de A7 is gelegen is deze weg relevant in verband met transport van gevaarlijke stoffen.

Toetsingskader bij beoordeling van risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen bij ruimtelijke ordeningsbesluiten is de cRNVGS. In de cRNVGS is aangegeven dat berekeningen uitgevoerd dienen te worden overeenkomstig de conceptversie van de Handleiding Risicoanalyse Transport (hierna: HART). In HART staat uitvoerig beschreven op welke wijze de risicoberekening uitgevoerd moet worden. Daarbij wordt ook aangegeven welke gegevens (vervoer en populatie) daarbij ingevoerd moeten worden.

In de cRNVGS is aangegeven dat in sommige gevallen de berekening van het PR en het GR achterwege kan blijven. Hiervoor zijn vuistregels in de vorm van drempelwaarden voor vervoersaantallen opgesteld die de gebruiker een indicatie geven wanneer een risicoberekening zinvol is. Met de vuistregels kan ingeschat worden of de vervoersaantallen, bebouwingsafstanden en/of aanwezigheidsdichtheden te klein zijn om tot een overschrijding van grenswaarde of richtwaarde voor het PR dan wel een overschrijding van de oriëntatiewaarde of 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het GR te kunnen leiden.

De drempelwaarde voor 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het GR geeft een indicatie dat zeker een GR-berekening moet worden uitgevoerd.

In vrijwel alle gevallen wordt het GR bepaald door GF3 (LPG). Voor de uitkomst van de GR-berekening is het dan voldoende nauwkeurig om de bevolkingsdichtheid te inventariseren tot 300 meter van de as van de weg.

De A7 heeft ter hoogte van het plangebied eenzijdige bebouwing. Voorts betreft het een autosnelweg waar maximaal 100 km/uur of hoger gereden mag worden. De dichtstbijzijnde bebouwing ligt op een afstand van circa 55 meter van de A7. De maximale dichtheid is 40 p/ha. Het aantal GF3 transporten is in de cRNVGS gesteld op 3000.

PR

Volgens de vuistregelmethodiek van de HART heeft een autosnelweg geen 10^{-6} contour wanneer het aantal GF3 transporten per jaar lager is dan 4000. In casu gaat het om 3000 transporten per jaar. Er is geen sprake van een 10^{-6} contour.

GR

Volgens de HART moet een RBM-II berekening uitgevoerd worden wanneer de vervoersstroom gevaarlijke stoffen in tankwagens stoffen bevat uit de categorieën LT3², GT4³ of GT5⁴. Hiervan is geen sprake.

Wanneer GF3 minder is dan 10 maal de drempelwaarde uit tabel 3 van de HART, wordt de oriëntatiewaarde van het GR niet overschreden. Het aantal GF3 transporten bedraagt in casu 3000. De minimale afstand tussen bebouwing en de weg is 55 meter, de maximale dichtheid van personen is 40 p/ha.

In tabel 3 staat beschreven dat meer dan twee maal het maximaal waargenomen aantal vervoerseenheden per jaar nodig is om tot een overschrijding van 10% van de oriëntatiewaarde te komen. Zoals gezegd is het aantal transporten gesteld op 3000. Dit betekent dat 6000 transporten GF3 nodig zijn om 10% van de oriëntatiewaarde te overschrijden en 60.000 transporten om de oriëntatiewaarde te overschrijden. Het aantal GF3 transporten is minder dan de drempelwaarde uit tabel 3 van de HART. De 10% van de oriëntatiewaarde wordt niet overschreden.

Geconcludeerd kan worden dat het transport van gevaarlijke stoffen over de A7 geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan.

² Toxische vloeistoffen, bijvoorbeeld acroleïne

³ Toxische gassen, bijvoorbeeld zwaveldioxide

⁴ Toxische gassen, bijvoorbeeld chloor of stikstofdioxide

Advies Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân zal zich nog moeten uitlaten over de aspecten bestrijding en beperking van rampen, bereikbaarheid en zelfredzaamheid van personen, zodat vervolgens een volledige verantwoording van het GR kan plaatsvinden.

Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het GR en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ontwikkeling meegewogen te worden.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid (vooralsnog) geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.

Uitvoeringsorganisatie					
De Friese Meren					
Ontv.	15 AUG. 2013				
Nr.					
Rappel.					

Uitvoeringsorganisatie De Friese Meren
Aan het college van Burgemeester en Wethouders
De heer G. Zaal
Postbus 101
8500 AC JOURE

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
Revisusstraat 1
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweeffryslan.nl
E info@brandweeffryslan.nl

Datum 13 augustus 2013 Behandeld door R. de Groot
Onze referentie UIT/13000806/BRW Doorkiesnummer 088 22 99 602
Uw referentie E-mail: r.degroot@brandweeffryslan.nl
Uw brief van 3 juli 2013 Bijlagen -

Onderwerp Advies externe veiligheid met betrekking tot het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein de Ekers'

Geacht college,

Op 3 juli 2013 heeft u aan ons ter advisering het bestemmingsplan Bedrijventerrein de Ekers te Skarsterlân toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

In de nabijheid van het plangebied zijn een aantal risicobronnen aanwezig die relevant zijn in het kader van externe veiligheid. Het gaat in dit geval om een transportbedrijf en het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Rijksweg A7.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Algemene bevindingen

Binnen het bestemmingplan zijn geen risicovolle inrichting aanwezig of mogelijk. Dit levert dan ook geen knelpunten op ten aanzien van de externe veiligheid.

BRANDWEER

Fryslân

Risicovolle inrichtingen

Op enkele kilometers afstand van het plangebied is een transportbedrijf aanwezig. Voor dit bedrijf is een QRA opgesteld en hieruit volgt dat dit bedrijf een invloedsgebied heeft van enkele kilometers. Dit invloedsgebied loopt dan ook voor een gedeelte over dit bestemmingsplan.

Aangezien het desbetreffende transportbedrijf onder de werkingssfeer van het Bevi valt, is het bevoegd gezag verplicht om een verantwoording van het groepsrisico op te stellen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Ten zuiden van het plangebied is de Rijksweg A7 gelegen. Over deze weg vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het invloedsgebied van deze weg valt over het plangebied.

Aangezien het zich hier handelt om een conserverend bestemmingsplan – en er dus geen sprake is van een toename van het aantal personen/ van het groepsrisico – is verdere verantwoording in het kader van het vervoer van gevaarlijke stoffen niet noodzakelijk.

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen het plangebied heeft overleg plaatsgevonden met Brandweer de Friese Meren (dhr. E. Dijkstra). Hieruit blijkt het volgende:

- Opkomsttijd: het bedrijventerrein is binnen 10 tot 12 minuten te bereiken door de brandweer. Dit is grotendeels conform de landelijk gestelde normtijden en leidt dan ook verder niet tot knelpunten.
- Bereikbaarheid: het bedrijventerrein is van meerdere kanten te bereiken. Daarnaast geldt dat de ruimtelijke opbouw van het bedrijventerrein zelf ook voldoende is. Ook dit punt leidt dan ook niet tot knelpunt.
- Bluswatervoorzieningen: binnen het plangebied zijn bij de aanleg brandkranen gerealiseerd. Daarnaast is binnen het gebied open water aanwezig. Hierbij geldt echter dat dit deels in nog onontwikkeld gebied ligt. Dit water is dan ook niet zondermeer direct bruikbaar als bluswater. Hiervoor zal wellicht eerst moeten worden voorzien in een opstelplaats.

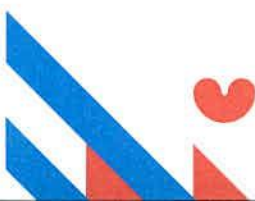
Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- Een verantwoording van het groepsrisico op te stellen. De in deze brief genoemde aspecten dienen hierin te worden meegenomen.
- Bij de verdere realisatie van het plangebied in overleg te treden met de lokale brandweer over de bereikbaarheid van het open water in het plan. Hier is wellicht een opstelplaats noodzakelijk.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met dhr. R. de Groot van het onderdeel Risicobeheersing, te bereiken via 088 – 22 99 602.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak. Tevens kan, om te beoordelen of een plan ter advisering aan Brandweer Fryslân moet worden voorgelegd, gebruik worden gemaakt van de digitale veiligheidstoets (www.veiligheidstoets.nl).

BRANDWEER

Fryslân

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan dhr. G. Sjoerdsra, commandant van Brandweer De Friese Meren.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

ir. E. Boetes MCDM
Clusterhoofd Brandweer Fryslân

